

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**SZKOŁA PODSTAWOWA
NR 384
IM. STANISŁAWA
STASZICA
W WARSZAWIE**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku dalszego kształcenia. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy zawodoznawczej nauczycieli w ramach rocznego planu działania i jest włączony do statutu szkoły.

I. Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

DORADCA ZAWODOWY:

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej. (por.: *Klasyfikacja Zawodów i Specjalności*. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2 cz. II.s. 497)

DORADZTWO ZAWODOWE:

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (por.: K. Lelińska: *Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji*, (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego Nr 2/11. s. 29).

PORADNICTWO ZAWODOWE:

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces. (por.: *Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy*. (1996) Wyd. KUP. s. 4, maszynopis)

INFORMACJA ZAWODOWA:

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji. (por.: K. Lelińska: *Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych*. (1985). WSiP. s. 35)

ORIENTACJA ZAWODOWA:

Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (por.: K. Lelińska: *Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji* (1999) s. 29)

INFORMACJA EDUKACYJNA:

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem. (opr. G. Sołtyńska).

ZAWÓD:

Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.(por.: J. Szczepański: *Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów.* (1965) KiW.)

II. Podstawowe przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego - regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:

- **Ustawa** z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 rozdział 1, art. 1) zobowiązuje placówki oświatowe do „*przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia*”.
- **Ustawa** z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) – dotyczy „*zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego*”.
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „*obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu*”.
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... „*prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści*”.
- **Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego** do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003 r. jako jeden z priorytetów uznaje „*tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych*”.
- **Rezolucja Rady Unii Europejskiej** z 18 Maja 2004- 9286/04 to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „*Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia*”.
- **Memorandum** dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące „*profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej*”.

III. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;

- na wybór zawodu wpływają głównie:
 - cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności, umiejętności),
 - wyznawane wartości i normy,
 - czynniki emocjonalne i zdrowotne,
 - rodzaj i poziom wykształcenia rodziny,
 - wpływ środowiska,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka,
- gimnazjum odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji zawodowej uczniów, pomocy i wsparcia udzielają specjaliści i nauczyciele;
- działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane według harmonogramu pracy szkoły.
- WSDZ ma charakter planowych działań i jest realizowany przez całą społeczność szkolną poprzez systematyczne oddziaływania wychowawczo – doradcze ogółu nauczycieli,
- prowadzona jest indywidualna i grupowa praca z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną),
- WSDZ jest koordynowany przez szkolnego doradcę zawodowego lub koordynatora doradztwa zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

IV. Cele programu WSDZ

Cele główne:

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia poprzez kształtowanie konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,
- przybliżenie uczniom informacji dotyczących zawodów i rynku pracy,
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie,

Cele szczegółowe:

Uczniowie :

- poznają własną osobowość, zainteresowania i uzdolnienia oraz predyspozycje zawodowe,
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń min. zdrowotnych,
- są przygotowani do podejmowania trafnych decyzji o dalszym kształceniu i aktywności zawodowej
- znają system kształcenia, oraz ofertę szkół,
- znają zasady rekrutacji i terminarz rekrutacyjny,
- posiadają wiedzę dotyczącą zawodów i rynku pracy,
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu,
- znają trendy kierujące rynkiem pracy i przyczyny bezrobocia.
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodoznawczej,
- wzrasta ich świadomość dotycząca odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową.

Rodzice:

- wspierają dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- znają problematykę rozwoju zawodowego dziecka,
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci,
- angażują się w pracę doradcą szkoły (np. prezentują swoje zawody, zakłady pracy).

Nauczyciele:

- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu w określaniu indywidualnych profili,
- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności i predyspozycje uczniów,
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową,
- realizują tematy związane z wyborem zawodu w ramach lekcji wychowawczych,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów.

IV. Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

Za realizację WSDZ odpowiada Dyrektor Szkoły, koordynator doradztwa zawodowego, pedagodzy szkolni, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi i inne osoby wspomagające działania doradcze. Istotna jest korelacja poradnictwa zawodowego i kształcenia przedmiotowego oraz zaangażowanie wszystkich uczących nauczycieli.

Koordynator doradztwa zawodowego:

- koordynuje działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie orientacji zawodowej,
- określa sposoby realizacji WSDZ w ramach lekcji wychowawczych,
- wspiera wychowawców w realizacji zajęć WSDZ,
- diagnozuje zapotrzebowanie poszczególnych uczniów, rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,
- prowadzi zajęcia klasowe przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- współpracuje z rodzicami, udziela informacji na temat aktualnej oferty edukacyjnej szkół wyższego szczebla, o zawodach oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej.

Pedagog szkolny:

- pedagogizuje rodziców, grupowo – w razie potrzeby na zebraniach przy udziale wychowawców lub na spotkaniach indywidualnych,
- kieruje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym do innych specjalistów lub do placówek przysposabiających do zawodu,
- prowadzi z uczniami indywidualne rozmowy doradcze.

Pielęgniarka szkolna:

- monitoruje stan zdrowia uczniów,
- przekazuje rodzicom informacje na temat ewentualnych przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania określonych zawodów.

Wychowawcy:

- rozpoznają indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia,
- na lekcjach wychowawczych realizują scenariusze zajęć w ramach WSDZ wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego,
- kierują uczniów potrzebujących pomocy do pedagoga lub doradcy zawodowego.

Nauczyciel bibliotekarz:

- gromadzi literaturę z zakresu poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- udostępnia informatory i ulotki o szkołach,
- wskazuje źródła informacji,
- koordynuje i pomaga uczniom przy korzystaniu z zasobów programowych stanowiska komputerowego doradztwa edukacyjno - zawodowego.

Nauczyciel informatyki:

- w ramach własnego przedmiotu prowadzi naukę poszukiwania informacji,
- pomaga uczniom klas III GM oraz 8 SP w logowaniu do elektronicznego systemu rekrutacji do szkół wyższego szczebla.

Nauczyciele poszczególnych przedmiotów:

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów,
- rozpoznają indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia,
- realizują na lekcjach przedmiotowych tematykę powiązaną z planowaniem drogi edukacyjno – zawodowej,
- zapoznają uczniów z zawodami związanymi z nauczaniem przedmiotem.

Przedmiot	Możliwe treści do realizacji wskazane w podstawach programowych
Język polski	Pisanie CV i listu motywacyjnego Sztuka autoprezentacji.
Język obcy	Moje hobby. Mówienie o sobie i swoich zainteresowaniach. Pisanie formalnej korespondencji. Poznawanie słownictwa dotyczącego różnych zawodów.
Biologia	Anatomia i choroby człowieka – przeciwwskazania do wykonywania różnych zawodów.
Geografia	Struktura zatrudnienia w regionie. Migracja zarobkowa. Bezrobocie – przyczyny i skutki.
Wiedza o społeczeństwie	Elementy prawa pracy. Analiza rynku pracy, drogi poszukiwania pracy – instytucje wspierające, praca w UE, samozatrudnienie. Przedsiębiorstwo – przykłady ścieżek awansu zawodowego pracowników.
Religia, etyka	Cele życiowe. Praca zawodowa źródłem satysfakcji. Talenty – wykorzystywanie potencjału zawodowego. Etyka zawodowa.
Wychowanie do życia w rodzinie	Poznawanie własnego charakteru, temperamentu, osobowości. Aspekty dojrzewania – wchodzenie w różne role. Pozytywne relacje interpersonalne.
Wychowanie fizyczne	Opracowanie planu dnia. Zachowanie proporcji między wysiłkiem fizycznym i umysłowym oraz pracą a wypoczynkiem.

V. Formy i metody realizacji programu:

Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem do udzielania porad i konsultacji indywidualnych oraz pomieszczeniami do prowadzenia warsztatów grupowych i zajęć klasowych. Sale są wyposażone w sprzęt umożliwiający wykorzystanie pomocy multimedialnych do badania predyspozycji zawodowych. Szkoła dysponuje bazą danych o zawodach, rynku pracy, informatorami o szkołach ponadgimnazjalnych i wyższych, specjalistyczną literaturą, scenariuszami zajęć doradczych.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane różnymi metodami w ciągu roku szkolnego, zgodnie z harmonogramem działań WSDZ w formie:

- lekcji wychowawczych,
- zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa (warsztaty, pogadanki, dyskusje, karty pracy, testy predyspozycji, ankiety, konkursy),
- lekcji przedmiotowych, na których są realizowane treści z zakresu orientacji zawodowej,
- wyjść edukacyjnych,
- spotkań z zaproszonymi gośćmi,

- indywidualnych konsultacji i rozmów doradczych,
- spotkań z rodzicami,
- wspomagania rodziców w procesie podejmowania przez dziecko decyzji zawodowych,
- przekazywania informacji na temat szkoleń i warsztatów organizowanych przez instytucje zewnętrzne,
- udostępniania informacji poprzez: kącik zawodoznawczy, tablicę informacyjną, stanowisko komputerowe doradztwa edukacyjno – zawodowego w bibliotece.

Ponadto uczniowie uzyskują szeroką informację dotyczącą możliwości korzystania z pomocy i konsultacji doradczych poza szkołą.

W ramach realizacji WSDZ szkoła współpracuje z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno – zawodową.

VI. Harmonogram pracy:

Lp.	Zadania	Realizacja	Termin	Uwagi
1.	Rada Pedagogiczna „WSDZ w naszej szkole” – ustalenie metod i form pracy.	Koordynator doradztwa zawodowego	IX	
2.	Aktualizowanie „Szkolnej Tablicy Zawodoznawczej”	Koordynator DZ Samorząd Szkolny	Cały rok	
3.	Edukacja rodziców (spotkania, warsztaty, prelekcje, porady, konsultacje)	Koordynator DZ, pedagog, wychowawca	W zależności od potrzeb	Kontakt z PPP
4.	Przeprowadzanie lekcji doradczych w klasach	Koordynator DZ, pedagog, wychowawca	Wg harmonogramu	Tematy zawarte w modułach
5.	Udzielani informacji o specyfice zawodów związanych z lekcjami przedmiotowymi	Nauczyciele przedmiotów	Zgodnie z rozkładem materiału	Propozycje zagadnień w WSZD
6.	Przygotowanie informacji na temat uczniów klas III GM oraz klas 8 SP z problemami zdrowotnymi w celu konsultacji indywidualnej z doradcą zawodowym.	Pielęgniarka szkolna	XI – XII	Kontakt z PPP , sugestia konsultacji z lekarzem MP
7.	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć do szkół wyższego szczebla edukacyjnego	Wychowawcy klas III GM oraz klas 8 SP	III	Informacje w bibliotece oraz na stronach Internetowych
8.	Udział uczniów w Targach Edukacyjnych oraz dniach otwartych w szkołach	Wyjścia indywidualne uczniów	III – IV	Informacje w bibliotece oraz na tablicy
9.	Organizacja logowania internetowego do szkół	Nauczyciel informatyki	Wg terminów rekrutacji	
10.	Udział uczniów w zajęciach organizowanych przez PPP	Psycholog, doradca zawodowy	Zgodnie z terminami zaproponowanymi przez PPP	

11.	Indywidualne konsultacje dla uczniów.	Pedagog szkolny psycholog z PPP	Cały rok	
12.	Udostępnianie bieżących informacji związanych z planowaniem ścieżki edukacyjno – zawodowej.	Koordinator DZ, nauczyciel biblioteki	Cały rok	Tablica Kącik zawodoznawczy
13.	Możliwość korzystania z zasobów multimedialnych.	Nauczyciel biblioteki	Cały rok	Stanowisko komputerowe doradztwa edukacyjno – zawodowego

VII. Tematyka zajęć prowadzonych w ramach WSDZ:

Klasa 7SP

„Samopoznanie”

Lp.	Treści programowe	Realizacja	Uwagi do realizacji
1.	„ Jaki jestem? ” – moje mocne i słabe strony.	Lekcje WDZ wg programu WSDZ „Mądrze zaplanuj swoją przyszłość”	Scenariusz I
2.	„ W czym jestem mistrzem? ” – moje umiejętności i uzdolnienia, ich znaczenie w wyborze zawodu.		Scenariusz II
3.	Poznaję swoje zainteresowania – odkrycie swoich zainteresowań i możliwości ich rozwijania. Ich rola w planowaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej.		Scenariusz III
4.	„ Mój charakter ” – poznaję siebie w odniesieniu do swoich aspiracji, planów na przyszłość oraz stosunku do obowiązków i motywacji do pracy.		Scenariusz IV
5.	Temperament – znaczenie znajomości własnego temperamentu przy podejmowaniu wyborów edukacyjnych i zawodowych.		Scenariusz V
6.	Osobowość zawodowa - cechy charakteru w kontekście podejmowanych wyborów edukacyjnych i zawodowych.		Scenariusz VIII
7.	„ Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu ” – przeciwwskazania do pracy w różnych zawodach.	Lekcje WDZ Lekcje biologii	Pielęgniarka szkolna.
8.	Jak się uczyć i zorganizować własny warsztat pracy? – poznawanie efektywnych metod nauki oraz organizacji pracy.	Lekcje WDZ, GDDW	Pedagog szkolny
9.	Jak pracować w zespole? – zalety oraz trudności z jakimi należy się zmierzyć podczas pracy zespołowej.	Lekcje WDZ, GDDW	Pedagog szkolny
10.	Poznajemy zawody.	Lekcje przedmiotowe WDZ, GDDW	Filmy o zawodach, Prezentacje zawodów.

			Pogadanki rodziców
11.	Poznajemy potrzeby rynku pracy – oczekiwane kompetencje, niezbędne kwalifikacje, aktywność i mobilność zawodowa.	Praca w oparciu o informatory, Internet, programy komputerowe.	Wycieczki zawodoznawcze. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów

Klasa 8 SP

„Planowanie przyszłości”

Lp.	Treści programowe	Realizacja	Uwagi do realizacji
1.	System edukacji – różne ścieżki kariery – oferta edukacyjna.	Kącik zawodoznawczy w bibliotece. Lekcje WDZ	
2.	„Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?”	Lekcje WDZ. Informatory, filmy.	Prezentacje szkół zawodowych
3.	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć do szkół.	Lekcje WDZ.	Dni otwarte. Targi edukacyjne.
4.	Wytaczanie celów edukacyjnych i zawodowych – uwarunkowania trafnego wyboru zawodu i drogi kształcenia, co uczeń powinien wiedzieć.	Lekcje WDZ.	Opracowanie IPD
5.	Alternatywne drogi dojścia do zawodu	Lekcje WDZ	
6.	Czynniki występujące w procesie podejmowania decyzji – bariery, rola informacji, instytucje wspierające.	Lekcje WDZ. Psycholog, pedagog, doradca zawodowy.	Kontakt z PPP oraz Centrum Informacji i Doradztwa Młodzieżowego
7.	Współczesny rynek pracy		
8.	Zawody przyszłości – właściwe planowanie wyboru zawodu w kontekście rozpoznanych zainteresowań i predyspozycji, dostosowanie do aktualnego rynku pracy.	Lekcje WDZ. „Zaplanuj swoją przyszłość z głową”	Scenariusz VI
9.	Praca jako wartość – terminy związane z pracą, zawodem, rola pracy w życiu człowieka.	Lekcje WDZ. Lekcje WOS	
10.	Analiza rynku pracy, drogi poszukiwania pracy – instytucje wspierające, praca w Unii Europejskiej, samozatrudnienie.	Lekcje WDZ. Lekcje WOS	
11.	Przykłady ścieżek awansu zawodowego pracowników; poznanie wymogów rozpoczęcia działalności gospodarczej.	Lekcje WDZ. Lekcje WOS	
12.	„Staramy się o pracę” – poznanie zasad tworzenia listu motywacyjnego, CV, elementy rozmowy kwalifikacyjnej.	Lekcje j. polskiego	

Klasa II GM

„Rynek edukacji i pracy”

Lp.	Treści programowe	Realizacja	Uwagi do realizacji
1.	Temperament – znaczenie znajomości własnego temperamentu przy podejmowaniu wyborów edukacyjnych i zawodowych.	Lekcje wychowawcze oraz WDZ wg programu WSDZ „Zaplanuj swoją przyszłość z głową”	Scenariusz V
2.	Osobowość zawodowa - cechy charakteru w kontekście podejmowanych wyborów edukacyjnych i zawodowych.		Scenariusz VIII
3.	Predyspozycje zawodowe – dopasowanie własnych zainteresowań do zawodów/grup zawodów, w których mogą być realizowane.		Scenariusz VII
4.	Poznajemy zawody.	Lekcje przedmiotowe Lekcje WDZ, GDDW	Filmy o zawodach, Prezentacje zawodów. Pogadanki rodziców
5.	Poznajemy potrzeby rynku pracy – oczekiwane kompetencje, niezbędne kwalifikacje, aktywność i mobilność zawodowa.	Praca w oparciu o informatory, Internet, programy komputerowe	Wycieczki zawodoznawcze. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
6.	Zawody przyszłości – właściwe planowanie wyboru zawodu w kontekście rozpoznanych zainteresowań i predyspozycji, dostosowanie do aktualnego rynku pracy.	„Zaplanuj swoją przyszłość z głową”	Scenariusz VI
7.	Czynniki wyboru zawodu – podsumowanie dotychczasowych informacji.	Lekcje WDZ	Film edukacyjny „Jak dobrze wybrać zawód?”
8.	Praca jako wartość – terminy związane z pracą, zawodem, rola pracy w życiu człowieka.	Lekcja WOS	

Klasa III GM

„Planowanie przyszłości”

Lp.	Treści programowe	Realizacja	Uwagi do realizacji
1.	„System edukacji – różne ścieżki kariery” – oferta edukacyjna dla gimnazjalisty.	Kącik zawodoznawczy w bibliotece. WDZ.	
2.	Omówienie dokumentacji i kryteriów przyjęć do szkół.	Lekcje WDZ.	Dni otwarte. Targi edukacyjne.
3.	Wytyczanie celów edukacyjnych i zawodowych – uwarunkowania trafnego wyboru zawodu i drogi kształcenia, co gimnazjalista powinien wiedzieć.	Lekcje WDZ.	Opracowanie IPD
4.	Czynniki występujące w procesie podejmowania decyzji – bariery, rola informacji, instytucje wspierające.	Lekcje WDZ.. Psycholog, pedagog, doradca zawodowy.	Kontakt z PPP Centrum Informacji i Doradztwa Młodzieżowego
5.	Analiza rynku pracy, drogi poszukiwania pracy – instytucje wspierające, praca w Unii Europejskiej, samozatrudnienie.	Lekcje WDZ. Lekcje WOS	

6.	Przykłady ścieżek awansu zawodowego pracowników; poznanie wymogów rozpoczęcia działalności gospodarczej.	Lekcje WdZ. Lekcje WOS	
7.	„ Staramy się o pracę ” – poznanie zasad tworzenia listu motywacyjnego, CV, elementy rozmowy kwalifikacyjnej.	Lekcje j. polskiego	

Indywidualne konsultacje dla uczniów dotyczące pomocy w zakresie:

- poznania swojego profilu osobowościowego,
- rozpoznania swoich mocnych i słabych stron,
- analizy własnych zainteresowań, predyspozycji zawodowych w kontekście rozpatrywanego zawodu,
- formułowanie własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy,
- rozpoznania rynku pracy i specyfiki wybranego zawodu,
- rozważenia możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego.
- zapoznania z instytucjami wspomagającymi w poszukiwaniu pracy,
- aktualnej sytuacji na rynku pracy i prognoz przyszłości,
- oferty edukacyjnej,
- specyfiki wybranej przez siebie szkoły.

VIII. Przewidywane efekty podejmowanych działań:

Dla ucznia:

- zna strukturę szkolnictwa,
- potrafi wybrać szkołę zgodnie ze swoimi możliwościami i zainteresowaniami,
- zna instytucje wspierające w podejmowaniu decyzji zawodowych,
- potrafi sprecyzować własne oczekiwania zawodowe,
- zna różne środowiska pracy oraz sytuację na rynku pracy,
- potrafi racjonalnie zaplanować swoją ścieżkę zawodową,
- ma świadomość ciągłych zmian na rynku pracy i dostosowania do nich swojej kariery zawodowej,
- potrafi z większą zaradnością i samodzielnością radzić sobie z problemami.

Dla szkoły:

- przygotowanie ucznia do pełnienia ról społecznych,
- poprawa wizerunku szkoły i jakości jej pracy,
- utworzenie bazy informacyjnej na terenie szkoły,
- świadomi siebie uczniowie, mają większą motywację do pracy (przyczyni się to do lepszych wyników nauczania i egzaminów).

Dla rodziców:

- zdobywanie aktualnych informacji o typach szkół, możliwościach kształcenia, kierunkach kształcenia i rynku pracy,
- przygotowanie do efektywnego wspierania dzieci w ich wyborach edukacyjnych, pomoc w trafnym, przemyślanym wyborze szkoły.

Dla środowiska lokalnego:

- pracownicy o wyższych kompetencjach osobistych umiejący pracować w grupie, kreujący postawy aktywne, radzący sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,
- lepsze dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy,
- podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.

IX. Efekt końcowy wprowadzenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- kształtowanie odpowiednich postaw, zachowań, umiejętności i wiedzy,
- lepsze przygotowanie młodzieży do świadomego planowania kariery,
- świadomy wybór zawodu.